

Siz Mayıs'ı Bilir misiniz?

Kardelen ümidin çiçeğidir, çünkü o bilir ki, nasıl her gecenin sonunda mutlaka bir sabah gelir ve karanlığın en koyu olduğu an, sabaha en yakın andır, o halde her kışın sonunda bir bahar gelecektir demiş Nietzsche...

Eski zamanlarda Kybele ve Attis adlı iki tanrı varmış. Kybele bildiğimiz efsane kadın. Attis Kybeleye aşık ama kibirli Kybele reddeder onu ve Attis başkasıyla evlenmeye karar verir. Düğün şenliklerini basar Kybele... Onun kendisini istediğini gören Attis çaresiz kalır iki kadın arasında ve kaptığı bir bıçakla hadım eder kendini. Akan kan ve gözyaşları mucizeyi gerçekleştirir. Doğa uyanışa geçer ve efsaneye göre her bahar doğa ve insanlar bu doğuşu kutlarlar. Ağaçlar çiçek açarlar, kış uykusundan uyanır. Kuzular doğar, güneş daha sık görünür, daha parlaktır ışığı. Böcekler artar, çimenler fişkirir.

Siz Mayıs'ı bilir misiniz ?

Biliriz dediğiniz her şeyi sahiden bilir misiniz? Ne kadar bilirsiniz? Mayıs Mayıs der geçersiniz... Geçerken bir durup bakmazsınız. Yanından içinden geçtiğimiz durup bakmadığımız, üstünde düşünmediğimiz o kadar çok şey var ki... Evet söyleyin bakalım siz Mayıs'ı bilir misiniz?

Yılın beşinci ayının latincesi MAIUS'dur. Yani "Bitkileri Büyüten Ay" demek. Güneş ayın başında 5.56 da doğar, 20.06'da batar. Mayıs sonunda gündüzler 15 saat 7 dakika. Geceler 8 saat 53 dakika olur. Güneş ayın 22'sinde İkizler Burcu'na girecek. Havalar iyice ısınır Mayıs'ta. Büyük fırtınalar da kopar. Filizkıran, Çiçek, Kokulya ve Ülker fırtınaları Mayıs ayında... İnsanın içinde de adlarını bir türlü koyamadığı binbir fırtına kopar... Küsülür, barışılır, aşık olunur... Aşkılar tazelenir... Ayrılıklar,

kavuşmalar, sarılıp koklaşmalar gırla gider. Uzun sözün kısası BAHAR BAŞA VURUR. Hurma dalı gibi sevgililer bile selvi görünür sevenlere. Cesareti olanlar yüksek sesle, olmayanlar içlerinden avaz avaz bağırlarlar. Doğrudur dedikleri, bahar başa vurunca gönül bir top ibrişim olur, dolaşır babam dolaşır, çözülmez olur... kimileri de övüne övüne ortalıkta dolaşır, vızıldar da vızıldar.

Efendim, 6 mayıs hıdrellez. Bahar başınıza vuracak benden söylemesi. Hıdrellez'le ilgili bir sürü efsane vardır. Anadolu halk inanışında hıdrellez yaz mevsiminin başladığı gündür. Hıdrellez diye anılmasının nedeni de ayrı düşmüş iki kardeşin adlarında gizlidir. Kutsal bir şahsiyet olan Hızır'la İlyas Peygamber ayrı düşmüşler. Allah yılda bir gün kavuşmalarına izin vermiş. HİDIRELLEZ Hızır ve İlyas adlarının birleştirilmesinden türetilmiş. Hıdrelleзде karada yaşayan İlyas'ı denizler de yaşayan kardeşi Hızır ziyarete gelir. Hızır'a dileklerde bulunur. Ondandır uğur, bereket, sağlık dilenir. Kısmetleri açması, mal, servet, şan, şöhret, uzun yaşam bahşetmesi dilenir.

İkincisi de şöyle : Hızır bir erkek, ellez ise bir kadın ismidir. Bu iki genç birbirlerini delice sevmektedirler. Fakat bir türlü bir araya gelemezler. Bir gün 6 Mayıs'ta bir tesadüf eseri çayır ve çimenlik bir yerde karşılaşır, sevişirler ve orada can verirler. Halk bu büyük aşkı kutlamak üzere her yıl 6 Mayıs'ta toplanarak eğlenir.

Herkes canının istediği gibi dilekte bulunamaz. Hıdrellez'de güle duran ağaçlara, gül fidanlarına dilekler yazılır, bağlanır. Diplerine bırakılsa da olur.

(AHDİM Mİ BÜYÜK BAHTİM Mİ) diye

niyet edilir. Veya güneş doğarken dilekler, istekler yazılıp suya bırakılır. (ARZUHAL SUNDUM DERYAYA, DERYA DA SUNSUN MEVLAYA). Sonra yemek yapılır, kıra, çayıra, subaşlarına eğlenmeye gidilir. Ayrıca bugün adettendir yeni elbiseler alınır giyilir. Hani yukarıda dedik ya bugün niyetler kağıtlara dökülür. Ya gül ağaçlarının dibine ya da denize salınır diye. Sakın ha yazmaya kalkmayasınız dileklerinizi, isteklerinizi. Geleneğe göre isteğin, dileğin resmi çizilir. Bebek isteyenler bebek resmi, beşik resmi yapacak. Araba isteyenler araba, yat isteyenler yat, ev isteyenler ev resmi çiçek, salıverecek denize. Evet, mutluluk isteyenler, barış isteyenler ne çiçek bakalım?... İş en zor olanlar, gönüllerine göre bir sevgili isteyenler. Haydi sallanmayın doğru deniz kıyısına... veya bir gül fidanının dibine... Ne dilerseviz olacak, daha ne istiyorsunuz.

Evet, Hızır karaya çıkıyor darda kalanların imdadına yetişmek için. Anadolu inancında Hızır'ın bastığı yerde otlar yeşerir, çiçekler açar. Bence Hıdrellez de doğa insanoğlunu bir kez daha affeder. Ona bir kez daha şans verir.

Siz Mayıs'ı bilir misiniz?

Demem ondan Dünya Kan Günü, Danıştay Günü, Eczacılar Günü, Çiftçiler Günü. Hava Şehitlerini Anma Günü, İstanbul'un Fethi, Gençlik ve Spor Bayramı, Anneler Günü, Sakatlar Haftası hepsi Mayıs'ta. Mayıs'ta açar bahçelerde güllerin en güzelleri. Mayıs'ta şebboy, fesleğen, horozibiği dikilir. İncire, dut ağaçlarına, ceviz ağaçlarına, fındığa, kestaneye yaprak ve düdük aşuları yapılır Mayıs'ta. Yaa efendim Mayıs'ta yapılacak çok iş var çok... Bahar başa vurunca bu işleri kim nasıl yapacak?

Tabiat değişiminin sosyal hayata aksettirdiği bu törenlerde ot, çimen, yeşil renk hakimdir. Uygulanan törenlerin hepsinde bir bitkiyi bulmak mümkündür.

Anadolu'da eski Yunan'ın Tıp Tanrısı Eskülap adına Bergama, Knidos, İstanköy gibi yerlerde açılan büyük sağlık mabetlerinden gelen üç bin yıllık gelenekler vardır. Bir de Lokman Hekim vardır Anadolu'da. Üç bin yıl önce de, Lokman Hekim de hep otları kullanırlar şifa için. Mayıs'ta doğa uyanırken şifa kaynakları da uyanıyor mu? Canlanıyor mu o güzelim melissalar, kekikler, alıçlar,

lavantalar... Ah! Olsak kırlarda dağlarda... doğanın uyanışını, canlanışını onlarla beraber yaşasak. Lokman Hekim'in efsaneleşmiş hikayeleri ve sözlerinin her yerde esası birdir, ama değişik şekillerde naklolunur.

Lokman hergün yaptığı tecrübeleri bir kitaba yazar, not edermiş. Bir çok araştırmalar sonunda ölümün de çaresini bulmuş ve sırlarını deniz kenarında bir kayanın üstüne oturup defterine kaydetmeye başlamış. Fakat eser tam biteceği zaman Allah tarafından bir rüzgar çıkmış. Defteri denize uçurmuş. Lokman Hekim'in

şifalı otlardan yaptığı ölümsüzlük reçetesi de böylece uçup gitmiş. İhtiyar Lokman ancak birkaç yaprağı kurtarabilmiş. İşte bugünkü hekimlerin hekimliği de orada yazılı imiş.

Mayıs'ta neler olmuş neler... Hekim-eczacılar, eczacılar şifa vermiş yüzlerce yıl. Doğanın uyandığı, Lokman'ın şifalı otlarının canlandığı Mayıs'tan başka bir ayda olması beklenir mi "Eczacılar Günü"nü.

Kalın sağlıcakla...

Ecz. Fusun Bora

İlâç Endüstrimizden

İlâç Endüstrisinde İhracat (Milyon \$)

Yıllar	Hammadde	Mamul İlâç	Toplam
1997	39	59	98
1998	61	68	129
1999	67	61	128
2.000	69	71	140
2001	72	77	149

2001 yılında ilâç endüstrisinde gerçekleştirilen ihracatın %52'si mamul ilâç ihracatına aittir. Son beş senede toplam ihracat %65 artarken, mamul ilâç ihracatı %77 artmıştır. Türkiye'de ilâç endüstrisi 50'den fazla ülkeye ihracat yapmaktadır.

Kaynak: "Türkiye'de İlâç" İlâç Endüstrisi İşverenler Sendikası, 2002

İlâç Endüstrisinde İthalat (Milyon \$)

Yıllar	Hammadde	Mamul İlâç	Toplam
1997	667	314	981
1998	769	411	1.180
1999	784	522	1.336
2.000	828	683	1.511
2001	836	698	1.534

2001 yılında ilâç endüstrisinde gerçekleştirilen ithalatın %54'ü hammadde ithalatına aittir. Son beş senede toplam ithalat %64 artarken, hammadde ithalatı %80 artmıştır.

Kaynak: "Türkiye'de İlâç" İlâç Endüstrisi İşverenler Sendikası, 2002

İlâç Endüstrisinde Çalışanlar

Meslek Grupları	Kişi Sayısı
Eczacı	622
Kimya Mühendisi	790
Kimyager	746
Doktor	355
Biyolog	924
Diğer Mühendisler	1.175
Ekonomist	1.277
Diğer Yüksek Tahsilli Pers.	4.050
İdari Personel	4.078
Teknisyen	765
Laborant	443
Kalifiye İşçi	2.302
Düz İşçi	3.313

Kaynak: "Türkiye'de İlâç" İlâç Endüstrisi İşverenler Sendikası, 2002

2002 Yılında Sayılarla Eczacılar

Toplam eczacı sayısı	24.115
Eczane eczacısı sayısı	20.717
İlâç endüstrisinde çalışan eczacı sayısı	622
Kamu eczacısı sayısı	1481
Eczacılar da kadın/erkek oranı	Kadın:%52, Erkek:%48

Sağlık Bakanlığı İlâç ve Eczacılık Genel Müdürlüğünde çalışan eczacı sayısı:
66 eczacı, on ikisi yönetici olarak.

40 yıl önce / 40 yıl sonra

1964'de Sadece Merkez Kazalarında Eczane Bulunan İllerin Bu günkü Durumları

İL	1964'de Eczane Sayısı	1964'de Eczane başına nüfus	2003'te Eczane Sayısı	2003'te Eczane başına nüfus
Ağrı	1	56.000	60	8.812
Bitlis	1	48.000	26	14.449
Burdur	6	12.000	80	3.210
Diyarbakır	8	18.400	181	7.528
Elazığ	6	22.000	111	5.131
Erzincan	2	49.000	33	9.601
Erzurum	7	25.300	99	9.468
Kırşehir	3	24.000	64	3.956
Malatya	7	22.600	130	6.566
Mardin	4	16.000	98	7.194
Muş	1	80.000	34	13.342
Nevşehir	3	20.000	86	3.603
Trabzon	10	10.500	215	4.534
Uşak	3	23.700	81	3.979

Kaynaklar

- 1964 yılı verileri : Mekin Tanker, Ekrem Sezik, "Türkiye'deki Eczanelerin, Nüfusa Göre Bugünkü Durumu ve Memleketimizin Eczane İhtiyacı" Eczacı Yıllığı, 1964
- 2003 eczane sayıları : Mayıs 2003, Türk Eczacıları Birliği kayıtları

Üç Büyük İlde Eczane Sayıları ve Nüfusları ile Karşılaştırma

	1964 yılında eczane	Eczane başına nüfus	2003 yılında eczane	Eczane başına nüfus
İstanbul	418	4.854	4.412	2.270
İzmir	109	6.000	1.421	2.372
Ankara	110	7.200	1.743	2.299
TOPLAM	637	-	7.576	-

Kaynaklar

- 1964 yılı verileri : Mekin Tanker, Ekrem Sezik, "Türkiye'deki Eczanelerin, Nüfusa Göre Bugünkü Durumu ve Memleketimizin Eczane İhtiyacı" Eczacı Yıllığı, 1964
- 2003 eczane sayıları : Mayıs 2003 , Türk Eczacıları Birliği kayıtları

Ankara ve İlçeleri

ANKARA	1964'deki durum		2003'deki durum	
	Eczane sayısı	Eczane başına nüfus	Eczane Sayısı	Eczane başına nüfus
Merkez	101	7.200	1356	2.089
Ayaş	-	-	4	5.309
Bala	-	-	5	7.942
Beypazarı	1	37.000	12	4.320
Çamlıdere	-	-	2	7.669
Çubuk	-	-	18	4.173
Delice*	-	-	-	-
Elmadağı	-	-	6	7.229
Güdül	-	-	3	6.979
Haymana	-	-	7	7.726
Kalecik	-	-	5	4.947
Keskin*	-	-	-	-
Kırıkkale*	4	21.200	60	6.392
Kızılcahamam	1	53.000	7	4.803
Nallıhan	-	-	9	4.519
Polatlı	2	31.500	33	3.527
Sulakyurt*	-	-	-	-
Ş.Koçhisar	1	68.000	11	5.375
TOPLAM	110	1700	2.357

Kaynaklar

- 1964 yılına ait bilgiler : Mekin Tanker, Ekrem Sezik, "Türkiye'deki Eczanelerin, Nüfusa Göre Bugünkü Durumu ve Memleketimizin Eczane İhtiyacı" Eczacı Yıllığı, 1964
- DİE 2000 yılı nüfus sayımları
- Ankara Eczacı Odası kayıtları
- * Bu ilçeler, şu anda Kırıkkale İli içindedir.